

es comensar á la inversa, puig se favoreix la competencia que desde grans distancies poden fer, ab ventatja, los extrangers, transportant desde sos ports al interior d' Espanya fruyts qu' avans portavan la riquesa á moltas regions, avuy pobras, ab los graners y sellers plens y sense esperansa de millorar en molt temps.

Careixem també de Masías-modelo, escolas prácticas de Agricultura y Estacions Agronómicas suficientes pera proporcionar eynas y coneixements que tan contribuirían á esténdrer millorar é introduhir cultius é Industrias avuy desconegudas ó vergonyantment explotadas.

Pero 'l poderós ausili, que es d' efectes decissius, no sols tractant de l' Agricultura y sas industrias, sinó per totas las manifestacions del treball humá, també falta á Espanya: me refereixo als Banchs Agrícolas Regionals, los quí, combinats ab los antichs pòsits, Caixas d' Estalvi, Segurs sobre la vida, incendis y altres institucions de Crédit real y personal, com tenen altres nacions, podrian millorar prodigiosament nostra abandonada y desconeguda riquesa, com aumentaren la de aquells Estats més previsors que fa molt temps las tenen establertas.

Una lleugera exposició de las moltas y variadas Institucions que hi ha en Europa, América y altres estats destinadas d' un modo especial, á afavorir y ajudar lo crédito territorial ó real y adhuch lo personal, vos demostrará la trista situació y atrás en que 's troba Espanya, sens que aixó sia bastant per retráurer als seus mangonejadors, puig no vull dirne administradors, d' atrevirse á contractar ab los gegants del progres humá.

Comensa donchs dita penosa relació qual caneixement deu avergonyirnos tant més, quan havent arribat dels primers al gran y magestuós palau de de la civilisació humana, y pretenent ser los mes liberals del mon, com á somniadors polítichs, com á económichs havem de conformarnos en caminar á la cua, arrossegant per lo fanch de la miseria un ceptre que governá dos mons, y un mantell qu' abrigá las majors glorias, los mes notables héroes que recorda la llarga y accidentada historia de la humanitat. Comensem, donchs, per lo crédito hipotecari Agrícola pera véurer després lo credit sobre penyora y per últim lo personal.

Alemania, en sos comptats d' Hannover, Silesia, Saxonia, Posen y Hamburgo, conta ab un Banch destinat al Crédito Hipotecari Agrícola.